

YHTEISTYÖESITYS 2021

Kuopion kaupunki

Kuopion kaupunkikeskustan
kehittämisyhdistys ry.

Taustaa

Kuopio on hyvin torikeskeinen kaupunki, jossa on säilynyt vahva torilla asioimisen kulttuuri. Ihmisillä on Kuopion torista runsaasti positiivisia mielikuvia ja se houkuttelee runsaasti kuopiolaisia ja matkailijoita keskustaan nauttimaan kesästä. Talvea kohti torin vetovoima laskee kuitenkin merkittävästi sisällön puutteen vuoksi. Ilman myyjä, väriä, valoa ja muista ihmisistä syntyvää tunnelmaa, alue muuttuu eläväisestä ja vetovoimaisesta kaupungin keskipisteestä suureksi tyhjäksi aukioksi.

Kuopion kaupunkikeskustan kehittämissyhdistyksen (Kuopion Keskus ry.) tekemissä asiakaskyselyissä Joulutori noussut jokainen kerta vastaajien (kuopiolaiset, alueen yritykset) suosituimmaksi yksittäiseksi toiveeksi ja ehdotukseksi talvisen keskustan vetovoiman kehittämiseksi.

Kuopion kaupunkikeskustan kehittämissyhdistys ry.

Kuopion Keskus ry. on hallinnoinut Kuopio kauppa- ja satamatoria vuodesta 2017 alkaen ja järjestää tällä hetkellä yli 20 toritapahtumaa vuodessa.

Toritoiminnan operoimisen myötä yhdistyksellä on Joulutori tapahtuman onnistumisen kannalta oleellisia kontakteja sekä paikallisiin että kiertäviin kauppiaisiin sekä näkemystä ja kokemusta erilaisten myyntimarkkina- ja yleisötapahtumien järjestämisestä.

Pro Agria / hankeyhteistyö

Pro Agria on tehnyt yhteistyöesityksen Kuopion Keskukseksi Joulutorista 2021-2022. Yhdistyksen hallitus on alustavasti hyväksynyt esityksen ja sopii tarkemmista yksityiskohdista varsinaisessa yhteistyösopimuksessa marraskuussa 2020. Yhteistyön syntyminen on ehdollinen ”Matkailun ruoka- ja wellnesstuotteet” -hankkeen toteutumiselle, joka on 2-vuotinen hanke ja johon yhdistys sitoutuu 20.000€ yhteistyöpanoksella.

Yhteistyön sisältö on kuvattu seuraavasti Pro Agrian yhteistyöesityksessä:

- Yhteistyösopimuksen allekirjoitus marraskuun 2020 loppuun mennessä. (Hanketeknisestä syystä Kuopion kaupunki ei voi olla yhteistyökumppani).
- Kuopion keskustan kehittämissyhdistys osallistuu hankkeeseen 20,000 euron omarahoituksella (10,000 e / vuosi).
- ERG -kokonaisuus mukana Kuopion Joulutorin konseptin luomisessa ja visuaalisen ilmeen rakentamisessa ja edelleen sisällön viestinnässä (eli brändäämisessä). Brändin rakentaminen ”Elämää luonnon rytmin mukaan” -teemalla vastuulliseksi, alueen yritykset laajasti mukaan ottaen vakuuttaa paikallisten yritysten mukaan tulon. Näin pystymme viestimään sisällöstä kaikille yrityskumppaneillemme, jo nyt mukana oleville 80 yritykselle että

myös niille noin 30+ yritykselle, jotka sitoutetaan mukaan toimintaan loppuvuoden 2020 aikana.

Yhteistyössä ERG-hankekokonaisuus:

- On rakentamassa Kuopion Joulutorin konseptia yhteistyössä Kuopion keskustan kehittämisyhdistyksen kanssa
- On rakentamassa Kuopion Joulutorin visuaalista ilmettä sekä tapahtumassa että markkinoinnissa yhteistyössä Kuopion keskustan kehittämisyhdistyksen kanssa
- Pilotoi ruokaan liittyvän wellnessmatkailutuotteen Kuopion Joulutorilla 2021 tai 2022.
- Auttaa Kuopion keskustan kehittämisyhdistystä palveluidensa tuotteistamisessa yritysten suuntaan: Kuinka rakennetaan yrityksiä houkutteleva Kuopion Joulutori?
- Markkinoi ja tiedottaa alueen ruoka- matkailu- ja luovien alojen yrityksiä Kuopion Joulutori yhteistyömahdollisuuksista
- Auttaa alueen elintarvike- ja ruoka-alan yrityksiä tuotteistamaan Gastronomisia elämyksiä, esimerkiksi lämmintä tarjottavaa Kuopion Joulutorille.
- Teemoittaiset juoma- ja ruokatarjonta tapahtumaviikoille – yhteistyö ravintoloitten kanssa
- Paikallisten yritysten ja elintarviketuottajien tuotteiden ruoka- ja keittiötavaralahjojen saatavuuden parantaminen. Yrityslahjat ja matkatuliaisat.
- Alueelliset Makumatkat = Kuinka rakennamme paikallisten yritysten elämykset & palvelut ostettavaksi.
- Tiedottaa olemassa oleville kansainvälisille kontakteille ja verkostoille Kuopion Joulutorista, esimerkiksi messut yms.

Joulutorit Kuopiossa

Yhdistys on toteuttanut muutamana vuotena pienimuotoisia joulutoritapahtumia. Näillä tapahtumilla ei ole kuitenkaan saavutettu toivottuja tavoitteita. Suurin syy tähän on ollut liian pienet resurssit (aika, työvoima, raha, yhteistyö), jolla on syntynyt hyvin vaatimaton kokonaisuus. Torilla ei ole enää ollut muutama vuoteen varsinaista joulutoritapahtumaa somisteineen ja valoineen.

Kuopion Keskus ry selvitti vuonna 2019-2020 yhteistyötä Tori- ja markkinakauppa yhdistyksen (TMK) ja Kuopion kaupungin kanssa kansainvälisen joulutorin rakentamiseksi Kuopioon 2020, mutta suunnitelma

kariutui kv-kauppiaiden kiinnostuksen puutteeseen, haasteelliseen aikatauluun sekä lopulta riittämättömiin resursseihin TMK:n puolelta.

Joulutorit Suomessa

Tuomaan markkinoilla ja Tampereen joulutorilla on jo yli kymmenen vuoden perinteet. Molemmissa kaupungit myös resursoivat tapahtumien tuotantoa merkittävästi. Turussa toimitaan tällä hetkellä hieman pienemmillä resursseilla ja tapahtuman järjestää Turun keskiaikainen yhdistys.

Tampereen Joulutorin vuosittainen tuotantobudjetti on 200 000€, josta kaupungin tuki on 100.000€/v. ja myyntitulot noin 100.000€. Tapahtumalla on oma tuottaja. Tampereen alkuinvestointi mökkeihin, portteihin ja valoelementteihin oli noin 200.000 euroa aloitusvuonna. Tampere tavoittelee selkeästi saksalaistyyppistä joulutoritunnelmaa, johon panostetaan tuomalla joka vuosi yksi uusi valoelementti tapahtumaan.

Helsingin kaupungin järjestämien **Tuomaan markkinoiden** kokonaisbudjetti on 600 000 euroa ja kaupungin tappio tapahtumasta 200.000€/v (2018). Myyjämäärää pudotettiin 2019 yli 100 myyjästä alle 80 myyjään ja tuotannossa keskityttiin entistä selvemmin ruokatarjontaan ja ravintolatoimintaan.

2. KUOPION JOULUTORI 2021

Tavoite

Tapahtuman tavoite on elävöittää ja vahvistaa Kuopion ja kaupunkikeskustan vetovoimaa sekä lisätä kaupallista aktiivisuutta, mikä suoraan ja välillisesti vaikuttaa yritysten ja koko kaupungin taloudelliseen vahvuuteen.

Kuopion Joulutori on yleisölle ilmainen tapahtuma, jolla järjestäjä ei tavoittele ensimmäisinä vuosina voittoa, vaan tukee omalla rahoituksella vahvan ja vetovoimaisen tapahtumapohjan syntymistä. Järjestäjän ja tapahtumakumppaneiden tavoite on luoda Kuopioon oma vahvasti paikallinen ja omannäköinen joulutapahtuma, joka ilahduttaa kuopiolaisia ja kiinnostaa saapumaan myös kauempaa.

Ensimmäisten vuosien keskeisin tavoite on rakentaa paikallinen yhteistyöverkosto tapahtuman ympärille ja kasvattaa ajan myötä myyjämäärää ja alueen elämyksellisyyteen panostamalla entistä näyttävämpää ja vetovoimaisempaa kokonaisuutta.

Toteutus

Kuopion Keskus ry. toteuttaa Kuopion Joulutori -tapahtuman paikallisin voimin ja yhteistyöllä. (yhdistys, kaupunki, yritykset, yhteisöt)
Projektiin haemme kaupungilta vastaavaa tapahtuma-avustusta kuin alkuperäiseen, lautakunnan vuodelle 2020 hyväksymään Kansainvälinen

Joulutori- tapahtumaan.

Yhdistys hankkii ja neuvottelee tapahtuman muut yhteistyökumppanit ja vastaa projektin toteutuksesta. Koska projekti on mittava, tulisi alkuvalmistelut aloittaa jo vuoden 2020 loppupuolella (myyjä- & kumppanihakinta).

Tapahtuman edistämiseksi perustetaan projektitiimi, jossa on mukana keskeisimpien yhteistyökumppaneiden ja kaupungin edustus. Projektin yhteinen tarkastuspiste on touko-kesäkuussa 2021, jolloin arvioidaan, tuleeko tapahtuma toteutumaan ja millä tavoin.

Mikäli tapahtumalla ei ole riittävää pohjaa (kumppanit, sisältö, myyjät), voidaan projekti tässä vaiheessa vielä keskeyttää ja kaupungin tapahtuma-avustusta ei ole kulunut projektin järjestelyihin. Yhdistys vastaa mahdollisista järjestely- ja selvityskuluista tarkastuspisteeseen saakka.

Tapahtuman kesto

Kuopion Joulutori on tavoite järjestää 11.-19.12.2021, joka tarkoittaa yhteensä 9 myyntipäivää. Pitempi tapahtuma-aika ei ole ainakaan ensimmäisinä vuosina realistinen, sillä paikalliset myyjät eivät halua sitoutua paikalla oloon liian pitkäksi aikaa. Tapahtuman kesto ei vaikuta tapahtuman kustannuksiin, sillä kustannusrakenteessa merkittävimmän osan muodostavat infrakulut (myyntiysiköt, valoelementit, portit, asennustyöt), joiden kustannus pysyy samana riippumatta tapahtuman kestosta. Tapahtuman päiviä voidaan tarvittaessa vielä muokata suunnittelutyöryhmässä

Myös asiakasnäkökulmasta tapahtuman kiinnostavuuden arvioidaan kantavan hyvin kaksi viikonloppua sekä yhden arkiviikon ennen joulua.

Kauppiaat

Kuopion Keskus ry. ja Pro Agria vastaavat yhdessä Kuopioon haluttavien kauppiaiden selvittämisestä ja kontaktoimisesta. Kuopion Keskus ry selvittää erityisesti markkina- ja kiertäviä myyjiä, Pro Agria aktivoi paikallisia pientuottajia ja oman verkostonsa toimijoita. Myyjämäärätavoitteet sovitaan yhdessä Kuopion Keskusten ja kaupungin välisessä ensimmäisessä tapahtuman käynnistyspalaverissa. Myyjämäärä riippuu myyntipaikkojen hinnoittelusta sekä käytössä olevasta myyntiysiköiden määrästä

Tuotteet

Myytavilta tuotteilta vaaditaan sopivuutta jouluteemaan. Myyjähaku käynnistetään alkuvuodesta kontaktoimalla ensin paikalliset myyjät ja tuottajat. Tapahtumaa varten luodaan tavoitellista niistä tuotteista ja toimijoista, joita tapahtumaan halutaan. Tarvittaessa myyjiä voidaan valita, jos saman tuotteen myyjiä on tarjolla useampi.

Jouluiset myyntituotteet:

- Laadukkaat lahjatavarat ja käsityötuotteet, villa, huopa- ja puutuotteet

- Jouluteematuotteet, mm. puiset, lasiset ja käsintehdyt joulukoristeet
- elintarvikkeet, mm. joulupöydän herkut, juustot, liha- ja kalajalosteet, paikan päällä paahdetut mantelit ja pähkinät, makeat tuotteet ja suklaat, leivonnaiset, paikan päällä syötävät ruuat
- Paikalliset ja suomalaiset tuotteet osana tapahtumakokonaisuutta
- Glögit, hehkuviinit, muut jouluiset juomat.
- Tavoitteena tuoksua ja tunnelmaa paikan päällä valmistettavista tuotteista

Jos tavoitteeksi asetettu myyjien määrä ei ole täytynyt määräaikaan mennessä ja myyjien kiinnostus tapahtumaa kohtaan ei vastaa odotuksia, voidaan projekti tarvittaessa keskeyttää ilman velvoitteita osapuolille.

Myyntipisteet

Yhdistys vuokraa myyntipisteet ja hankkii tarvittavat valot, kalusteet, somisteet sekä tilaa myyntipaikkojen sähköistyksen. Myyntipaikat somistetaan valoilla ja havuilla järjestäjän toimesta ja oppilaitosyhteistyöllä yhtenäisen ilmeen mukaiseksi. Pääsääntöisesti kaikki myynti tapahtuu tapahtumaa varten vuokratuista ja somistetuista myyntiysiköistä (muoto voi olla esimerkiksi mökki, kontti, lasipaviljonki).

Sisältö ja ohjelma

Joulutorin sisältö ei ole vain myyntipisteitä, vaan jouluteemaan kuuluu etenkin lasten ja lapsiperheiden huomioiminen. Tätä varten tapahtumassa tulee olemaan erilaisia aktiviteetteja ja ohjelmaa paikallisten esiintyjäryhmien ja oppilaitosten tuottamina. Torille tuodaan mm. karuselli ja somistettu joulupukin tupa tapahtumaviikkojen ajaksi.

Ohjelmaa ja ruokatarjontaa pyritään teemoittamaan, jolloin Joulutorille rakentuu syy vierailta useammankin kerran. Jouluisen ohjelman järjestämiseen Kuopiossa on hyvät mahdollisuudet kaupungin laajan kulttuuritarjonnan sekä taidealojen oppilaitosten ansiosta. Jouluteemaan kuuluu oleellisesti myös hyväntekeväisyysnäkökulma ja erityisryhmien huomiointi.

Yhteistyökumppanit

Kauppatoria ympäröivät kauppakeskukset ja tavaratalot pitävät tapahtuman syntymistä tärkeänä ja kumppanuudesta on sovittu jo Joulutorin 2020 valmistelujen yhteydessä. Oletamme, että sovitut kumppanuudet säilyvät, vaikka tapahtumaa jouduttiin siirtämään vuodella eteenpäin.

Budjetti

Tapahtuman vastuullinen järjestäjä on Kuopion Keskus ry., joka samalla vastaa tapahtumasta myös taloudellisesti.

Myyntipaikkojen hinnoittelun tulee olla erityisesti ensimmäisenä vuotena myyjille houkutteleva ja sen vähentää kauppiaan kokemaa riskiä osallistua

ensimmäistä kertaa järjestettävään tapahtumaan. Kauppiaille syntyy osallistumiskustannuksia myyntipaikkamaksun lisäksi matkoista, yöpymisestä ja työvoimasta.

Tapahtuman rahoituksesta puolet tulee myyntipaikkamaksuista, kumppanimaksuista ja yhdistyksen omasta taloudellisesta panoksesta sekä puolet kaupungin tapahtumatuesta. Tapahtuma vaatii toteutuakseen 140.000€ tuotantobudjetin.

myyntipaikat	30 000€ (myös yhdistyksen panos)
kumppanit	20.000€
yhdistyksen osuus	20.000€
kaupungin tuki	70.000€

Tapahtuman kulurakenne koostuu infra-, markkinointi- ja ohjelmakuluista. Tuotanto tehdään yhdistyksen toimesta, joten erikseen laskutettavia tuotantokuluja ei yhdistyksen puolelta synny.

Myyntikojujen vuokra-, pystytys- ja kuljetuskustannukset	40.000€
Myyntimökkien kalustus, valaistus ja somistus	10.000€
Turvallisuusjärjestelyt	10.000€
Valoelementit ja tapahtumaportit	30.000€
sis. asennukset	
Ohjelma teemoittain, sis. karuselli	20.000€
<u>Markkinointi</u>	<u>30.000€</u>
yhteensä	140.000€

Yhdistys sijoittaa keräämänsä myyntipaikkatulot sekä oman taloudellisen panoksen tapahtumaan sen mahdollistamiseksi. Tapahtuman myyntipaikkojen hinnat pidetään maltillisina, jolloin se mahdollistaa myös pienten toimijoiden osallistumisen.

Taloudelliset vaikutukset

Kaupunkikeskustan elinvoima muodostuu paitsi palvelua ja tuotteita tarjoavista yrityksistä, asukkaista ja asiakkaista, mutta myös erilaisista tapahtumista, joilla elinvoimaisuutta voidaan parhaimmillaan kasvattaa hetkellisesti.

Toritapahtumilla on havaittu olevan suora yhteys myynnin kasvuun sellaisissa liikkeissä, kahviloissa ja ravintoloissa, jotka osaavat hyödyntää tapahtumien tuomaa yleisöä. Yhdistyksen hallitus luottaa vahvasti Joulutorin kaupalliseen vaikuttavuuteen.

Tapahtuman on realistista arvioida vetävän ihmisiä Pohjois-Savon alueella noin 100 km:n säteellä. Tälle alueelle myös tapahtuman markkinointi

kohdennetaan. Tulevaisuudessa tapahtumalla on potentiaalia myös matkailutuotteena.

Vastaavanlaista Joulutoria ei ole aiemmin toteutettu, joten taloudellisten vaikutusten arviointi on haastavaa. Tapahtumaa taloudellisesti tukevat kumppanit näkevät tapahtumassa paljon potentiaalia ja arvioivat tapahtuman mielikuva- ja hyvinvointivaikutukset kaiken kaikkiaan positiiviseksi. Tapahtuman taloudellisia vaikutuksia alueelle voidaan mitata vasta tapahtuman toteuttamisen jälkeen.

Tampereen Joulutori / tuottaja Rami Lehtinen
Taloussanomat 10.12.2019

” Keskustorilla kävi viime vuonna joulun aikaan noin 180 000 vierasta. Lehtisen mielestä kävijämäärää on mahdollista kasvattaa. Hän ottaa esimerkiksi Keski-Euroopan joulutorit, jotka avataan aluksi kaupungin sydämeen, mistä ne laajenevat vähitellen muualle keskustaan.

- Koko ajan tuottajan vinkkelistä katselen ja kerään kokemuksia muualta. Tuntosarvet ovat herkkinä aina. Ihmisillä on mielipiteitä ja toiveita, heitä pitää kuunnella. Toimintaa kehitetään yhdessä kauppiaiden ja asiakkaiden kanssa.

Lehtisen mielestä hyvä joulutori onnistuu vain kaupungin tukemana. Hänen mukaansa torin kerrannaisvaikutukset ovat taloudelle kiistattomat.”

<https://www.is.fi/taloussanomat/art-2000006338912.html>

Mielikuvavaikutukset

Parhaimmillaan Kuopion Joulutorin voidaan odottaa liikuttavan ihmisiä yli maakuntarajojen ja kasvattaa koko Kuopion joulun ajan vetovoimaisuutta nykytilanteesta. Kyseessä olisi kuitenkin itäisen Suomen ainoa suuren kokoluokan Joulutori.

Kuopio on perinteisesti kesätapahtumiin painottuva kaupunki, jonne on myös yritysten puolesta toivottu tapahtumia matkailullisesti hiljaiseen aikaan talvikaudelle. Joulutori antaa matkailualan yrityksille mahdollisuuden lisätä omaa tarjontaansa ennen varsinaisen talvisesongin alkua.

Tapahtuman vaikutusalue, josta asiakkaat saapuvat Kuopioon on 100 km. Tapahtumalla on myös matkailullista potentiaalia, jonka on mahdollista realisoitua, mikäli tapahtuma pääsee kasvamaan tulevina vuosina. Tätä tavoitetta kohti pyritään Pro Agrian matkailuhankkeen kautta.

Joulutorin yhteyteen voidaan suunnitella yhdessä kaupungin omien kulttuurilaitosten sekä muiden palvelutuottajien kanssa erilaisia paketteja ja matkailutuotteita, jossa vierailu Joulutorilla voidaan yhdistää esim. teatteri- tai konserttiesityksiin sekä majoittumiseen Kuopiossa. Tämä on mahdollista yhteistyötä yrittäjien, kaupungin sekä Kuopio-Tahko markkinointiyhtiön kanssa.

Hyvinvointivaikutukset

Kuopion tori on kaupungin keskus, jonne on toivottu uusia talviaikaan sijoittuvia tapahtumia. Kaupunkikeskustan kehittämissyhdistys on vuosittain tuottanut torille erilaisia talviajan aktiviteetteja, jotka ovat olleet tervetulleita, mutta käyttöaste ei ole aina ollut toivottu. Tämä johtuu osittain myös siitä, että talvista toria ei yleensä mielletä kohtaamispaikaksi kuten kesäistä toria. Myös vaihtelevat sää olosuhteet tekevät sekä suunnittelun ja toteutuksen hankalammaksi.

Joulumarkkinat toisivat luonnonolosuhteiltaan kaikkein pimeimpään ja ankeimpaan aikaan uuden piristysruiskeen ja vetonaulan torille. Joulutorista on tavoite rakentaa visuaalisesti hieno kokonaisuus, joka tuottaa iloa kaikille kävijöille.

Vaikutusten mittaaminen

Mikäli tapahtuma toteutuu vuonna 2021, Kuopion Keskus ry sitoutuu keräämään tietoa tapahtuman mielikuvavaikutuksista (asiakkaat, matkailijat) sekä yritysvaikutuksista (asiakasmäärät, €), jotta tapahtuman vaikutuksista saadaan jatkoa varten tarkempaa tietoa.

Yhteistyöesitys

Kuopion keskustan kehittämissyhdistys esittää Kuopion eurooppalaiselle Joulutorille vuonna 2020 varatun vastaavan 70.000€ tapahtumatuen osoittamista paikallisella yhteistyöllä toteutettavalle Kuopion Joulutorille vuoteen 2021.

Tapahtuman tarkistuspiste on 31.5.2021, jolloin arvioidaan toteutunut kauppiastilanne sekä tapahtuman toteutumisen mahdollisuudet.

Mikäli varausaste on liian alhainen tavoitteisiin nähden, tapahtumaa ei toteuteta eikä siitä aiheudu kuluja kaupungille tai yhteistyökumppaneille.

Tähän asti syntyneistä mahdollisista tapahtuman suunnittelukustannuksista vastaa Kuopion keskustan kehittämissyhdistys ry.

Vetovoimaisen ja matkailullisesti merkittävän Joulutapahtuman rakentaminen vaatii monivuotista ja pitkäjänteistä kehittämistyötä. Siksi yhteistyösopimus tulisi sisältää jatko-option vuosille 2022-2025 sekä molemminpuolisen purkumahdollisuuden, mikäli kokemukset osoittavat, että tapahtumalla ei saavuteta haluttuja tuloksia tai sen toteuttaminen tavoitebudjetilla osoittautuu liian haastavaksi.